

Interreg
Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Iesaisties avotu pētīšanā un palīdzi novērtēt to ūdens kvalitāti!

Ikviens aicināts aktīvi pavadīt tuvojošos vasaru un iesaistīties avotu pētīšanā, tā palīdzot zinātniskajām un valsts institūcijām apkopot jaunu informāciju par avotiem Gaujas un Salacas upju baseinu apgabalos – to skaitu un ūdens kvalitāti.

Šobrīd nav pieejams precīzs Latvijā dabā sastopamo avotu uzskaitījums, kā arī esošā informācija par avotu ūdens ķīmisko sastāvu un kvalitāti ir neliela vai nav pieejama vispār. Tomēr ilgtermiņā šādi iegūtie dati būtu lietderīgi, ne tikai ļaujot labāk pārvaldīt un aizsargāt avotus, bet arī sniedzot iespēju zinātniekiem novērtēt un izdarīt secinājumus par galvenā dzeramā ūdens resursa – pazemes ūdeņu – stāvokli.

Sadarbojoties pētniekiem Latvijā un Igaunijā, izstrādāta vietne <https://allikad.info/> (“allikad” tulkojumā no igauņu valodas – avoti). Tajā ikvienam iespējams iepazīties ar viegli lasāmām [avotu izpētes vadlīnijām](#), kas skaidro, kā atrast un atpazīt, novērtēt avotus un fiksēt datus, aplūkot informāciju par jau fiksētajiem avotiem, reģistrēties un pievienot jaunus identificētos avotus un savus novērojumus. Vietni var lietot viedtālrunī vai planšetē, vai arī vēlāk aizpildīt veidlapas mājās ar datora starpniecību.

Atkarībā no pieejamā aprīkojuma (mērierīces, testēšanas komplekti) un prasmēm, pastāv plašas iespējas avotu un to ūdens kvalitātes pētījumu veikšanai. Izpētē var iesaistīties ne tikai tie, kuri ikdienā strādā ar vides aizsardzību saistītiem jautājumiem, bet jebkurš entuziasts, tai skaitā skolēni. Novērojumus var veikt dažādi, arī fiksējot ar fotoattēliem. Tāpat bez analītiskiem instrumentiem par avota ūdens īpašībām gana daudz var pavēstīt cilvēka pamatmaņas – sajūst ūdens temperatūru ar roku, pagaršot ūdeni, sajūst tā smaržu un aprakstīt to, ko iespējams saskaņāt.

“Avoti ir nozīmīgi pazemes ūdeņu ķīmiskās kvalitātes uzraudzībai. Veicot avotu uzskaiti un to īpašību novērtēšanu, ikviens var sniegt ieguldījumu nākotnē – kādi no pētījuma ietvaros identificētajiem avotiem Igaunijas-Latvijas pārrobežu teritorijā jau tuvākā nākotnē var tikt iekļauti pazemes ūdeņu novērojumu tīklā, nodrošinot sekmīgu pārrobežu pazemes ūdeņu monitoringu, kā arī pazemes ūdeņu resursu uzraudzību un pārvaldību,” uzsver Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra pārstāvji.

Aktīvākie avotu pētnieki saņems arī veicināšanas balvas.

Aktivitāšu ieviešanā sadarbojas Vidzemes plānošanas reģions, Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Dabas aizsardzības pārvalde, kā arī vairākas institūcijas Igaunijā - Igaunijas Republikas Vides ministrija, Igaunijas Ģeoloģijas dienests, Tallinas Universitātes Ekoloģijas institūts un Igaunijas Vides aģentūra.

Interreg
Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Aktivitātes notiek Interreg Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projekta “Vienotu darbību kopums efektīvākai kopējo pazemes ūdeņu resursu apsaimniekošanai” (WaterAct) ietvaros. Tā mērķis ir veicināt ilgtspējīgu kopīgo pazemes ūdens resursu apsaimniekošanu pārrobežu teritorijā. Projekts ir nozīmīgs pārrobežu sadarbības nostiprināšanai, jo tas nodrošinās harmonizētu pieeju pazemes ūdens resursu pārvaldībai un pazemes ūdensobjektu stāvokļa novērtēšanai Latvijas - Igaunijas pārrobežas reģionā, ilgtermiņā nodrošinot ilgtspējīgu galvenā dzeramā ūdens resursa – pazemes ūdeņu – pārvaldību un aizsardzību.

Informāciju sagatavoja:

Ieva Bīviņa,
Vidzemes plānošanas reģiona
Sabiedrisko attiecību speciāliste
Tālr.: +371 28674617
E-pasts: ieva.bivina@vidzeme.lv